

Gudme kommuneplan 2005 – 2017

HOVEDSTRUKTUR

1 FORORD

Kommuneplanen er vedtaget af Svendborg Byråd den 1. april 2008.

I kommuneplanen fastholdes og udbygges den planlægning, som blev fastlagt i "Kommuneplan 1999 - 2010".

Kommunalbestyrelsen i Gudme Kommune besluttede den 15. januar 2003, at følgende områder skulle revideres:

- Turisme
- Fritid/unge
- Arealudnyttelse for erhverv og bolig
- Ældreområdet.

I forbindelse med planens udarbejdelse har der været udsendt et debatoplæg i juni 2003, og afholdt et borgermøde. Der er indkommet bemærkninger til debatoplægget. Gudme Kommune har i den mellemtiliggende periode forhandlet med Fyns amt, og har besluttet at Forslag til kommuneplan 2005-2017 skal bygge på Regionplan 2005 - for Fyns Amt.

Forslaget til kommuneplan 2005 - 2017 er godkendt af kommunalbestyrelsen i Gudme Kommune efter at det har været i høring i 8 uger. I høringsperioden er der afholdt borgermøde og informeret om planens indhold.

Kommuneplanen 2005 - 2017 kan påklages til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, for så vidt angår retlige forhold inden 4 uger fra tidspunktet for offentliggørelse af planen.

2 INDHOLDSFORTEGNELSE

1	FORORD	1
2	INDHOLDSFORTEGNELSE	2
2	INDLEDNING.....	6
2.1	FORUDSÆTNINGER OG BINDINGER FOR KOMMUNEPLANEN	7
3	BEFOLKNING	8
4	DET ÅBNE LAND, GRØNNE OMRÅDER	8
4.1	MÅLSÆTNING	8
4.2	STATUS	8
4.2.1	<i>Det åbne land.....</i>	8
4.2.2	<i>Grønne områder.....</i>	8
4.3	TILTAG I PLANPERIODEN 2005 -	9
4.4	KOMMUNENS ADMINISTRATION AF PLANLOVENS LANDZONEBESTEMMELSER.....	9
4.4.1	<i>Indledning</i>	9
4.4.2	<i>Det åbne lands mosaik</i>	10
4.4.3	<i>Landsbyerne</i>	10
4.4.4	<i>Udviklingen af bæredygtige landsbymiljøer</i>	10
4.4.5	<i>Nybyggeri i landsbyen.....</i>	11
4.4.6	<i>Længehuset.....</i>	11
4.4.7	<i>Placering af bebyggelse – landsbyens arrondering.....</i>	11
4.4.8	<i>Jordbrugsparceller.....</i>	11
4.4.9	<i>Hvor skal udviklingen ske?</i>	12
4.4.10	<i>Landsbyerne som brohoved for udviklingen i landdistrikterne:</i>	12
4.4.11	<i>Det åbne land.....</i>	12
4.4.12	<i>Kvalitet i udviklingen i det åbne land</i>	13
4.4.13	<i>Udskiftning af beboelser</i>	13
4.4.14	<i>Opførelse af nye driftsbygninger</i>	13
4.4.15	<i>Udflytning af landbrugsbyggeri.....</i>	14
4.4.16	<i>Tekniske anlæg.....</i>	14
4.4.17	<i>Erhverv på landet</i>	15
4.4.18	<i>Kvalitet i udviklingen i det åbne land:.....</i>	15
4.4.19	<i>Mødet imellem land og by.....</i>	15
4.4.20	<i>Uheldige eksempler – hvorfor går det galt.....</i>	16
4.4.21	<i>Eksempler på det fornuftige møde imellem land og by.....</i>	16
4.4.22	<i>Den glidende overgang mellem land og by</i>	16
4.4.23	<i>Planlæg mødet mellem by og land.....</i>	17
4.4.24	<i>Et hensigtsmæssigt møde mellem by og landskab sikres ved:</i>	17
5	ERHVERVSUDVIKLING	18
5.1	MÅLSÆTNING	18
5.1.1	<i>Erhverv - generelt</i>	18
5.1.2	<i>Turisme.....</i>	18
5.1.2.1	<i>Hovedmål</i>	18
5.1.2.2	<i>Delmål</i>	18
5.2	STATUS	19
5.2.1	<i>Erhverv - generelt</i>	19
5.2.2	<i>Detailhandel.....</i>	19

5.2.3	<i>Erhvervssamarbejde</i>	19
5.2.4	<i>Landbrug og andre produktionsvirksomheder i det åbne land</i>	20
5.2.5	<i>Turisme</i>	20
5.3	TILTAG I PLANPERIODEN 2005-2017	21
5.3.1	<i>Erhverv -generelt</i>	21
5.3.2	<i>Detailhandel</i>	21
5.3.3	<i>Landbrug</i>	22
5.3.4	<i>Turisme</i>	22
6	BOLIGUDVIKLING	23
6.1	MÅLSÆTNING	23
6.2	STATUS	23
6.3	TILTAG I PLANPERIODEN 2005-2017	23
6.3.1	<i>Mindre boliger</i>	24
6.3.2	<i>Arealudlæg til bolig</i>	24
7	TRAFIK	25
7.1	VEJE.....	25
7.1.1	<i>Målsætning</i>	25
7.1.2	<i>Status</i>	25
7.1.3	<i>Tiltag i planperioden 2005 - 2017</i>	25
7.2	KOLLEKTIV TRAFIK	25
7.2.1	<i>Status og tiltag i planperioden</i>	25
8	TEKNIK	26
8.1	SPILDEVANDSFORHOLD	26
8.2	VARMEFORSYNING	26
8.3	VANDFORSYNING	26
8.4	AFFALDSORDNINGER.....	26
9	FREDNINGSINTERESSER	27
9.1	FREDNINGER.....	27
9.1.1	<i>Bygninger</i>	27
9.1.2	<i>Bevoksninger m.v.</i>	27
9.2	KYSTKULTURMILJØERNE.....	27
9.2.1	<i>Særligt bevaringsværdige kystkulturmiljøer</i>	28
10	REKREATIVE OMRÅDER	29
10.1	SOMMERHUSOMRÅDER.....	29
10.2	CAMPINGPLADSER.....	29
10.3	HAVNEN I LUNDEBORG.....	29
10.4	BADESTRANDE.....	29
10.5	HYTTEOMRÅDE M.V.....	29
10.6	OMRÅDE VED BØLLEMOSE(C51)OG OMRÅDE VED LUNDEBORG(C64).....	29
11	BØRN OG UNGE OMRÅDET	30
11.1	MÅLSÆTNING	30
11.2	STATUS	30
11.2.1	<i>Børnepasning</i>	30
11.2.1.1	<i>Dagplejen</i>	30
11.2.1.2	<i>Børnehaverne</i>	30
11.2.1.3	<i>Skolefritidsordningerne</i>	30
11.2.2	<i>Andre tilbud til børn/unge</i>	30

11.2.2.1	Småbørns/skolesundhedstjenesten	30
11.2.2.2	Tandpleje.....	31
11.2.2.3	Forebyggende indsats iøvrigt.....	31
11.3	TILTAG I PLANPERIODEN 2005 - 2017.....	31
12	UNDERVISNING	32
12.1	FOLKESKOLENS MÅLSÆTNING.....	32
12.2	LOKAL MÅLSÆTNING.....	32
12.3	STATUS.....	32
12.3.1	Skolernes placering	32
12.3.2	Skolebygninger	33
12.3.3	Skolevej.....	33
12.3.4	Andre skoler.....	33
12.4	TILTAG I PLANPERIODEN (2005-2017).....	33
12.4.1	Generelt	33
12.4.2	Målsætning	33
12.4.3	Bygninger.....	34
12.4.4	Øvrige forhold	34
13	BIBLIOTEK.....	35
13.1	MÅLSÆTNING	35
13.2	STATUS.....	35
13.2.1	Bibliotekets placering	35
13.2.2	Bibliotekets funktion	35
13.2.3	Driftsaftale.....	35
13.3	TILTAG I PLANPERIODEN (2005-2017).....	35
13.3.1	Generelt	35
13.3.2	Funktion.....	35
13.3.3	Kommunesammenlægning.	35
14	FRITID.....	37
14.1	MÅLSÆTNING_.....	37
14.2	STATUS.....	37
14.2.1	Tilskud til fritidsaktiviteter_.....	37
14.2.2	Kommunale tilbud_.....	37
14.2.3	Samarbejde.	37
14.2.4	Haller, sportspladser m.v.....	37
14.2.4.1	Haller.....	37
14.2.4.2	Sportspladser.....	38
14.3	TILTAG I PLANPERIODEN (2005-2017).....	38
14.3.1	Målsætning	38
14.3.2	Rammer:	38
15	ÆLDREOMRÅDET.....	39
15.1	MÅLSÆTNING	39
15.2	STATUS	39
15.2.1	Plejeboliger.....	39
15.2.2	Boliger for ældre.....	39
15.2.3	Dagcenter	40
15.2.4	Madservice.....	40
15.2.5	Hjemmeplejen	40
15.2.6	Øvrige tilbud til ældre	40
15.2.7	Ældrerådet.....	40

15.3	TILTAG I PLANPERIODEN 2005 - 2017.....	41
15.3.1	<i>Ældreområdet</i>	41
16	KOMMUNAL SERVICE OG PLANLÆGNING	42
16.1	DEN KOMMUNALE SERVICE	42
16.1.1	<i>Målsætning</i>	42
16.1.2	<i>Status</i>	42
16.1.3	<i>Tiltag i planperioden 2005 - 2017</i>	42
16.2	PERSONALE.....	42
16.2.1	<i>Målsætning</i>	42
16.2.2	<i>Status og tiltag i planperioden</i>	43
16.3	AGENDA 21/ MILJØ.....	43
16.3.1	<i>Målsætning</i>	43
16.3.2	<i>Status og tiltag i planperioden</i>	43

2 INDLEDNING

Kommuneplan for Gudme Kommune 2005 - 2017 er udarbejdet inden for rammerne af regionplanen for Fyns Amt 2005 - .

Kommuneplan for Gudme Kommune 2005-2017 er udarbejdet i henhold til planlovens kapitel 4 om. Kommuneplanlægning.

Formålet med kommuneplanen kan sammenfattes således, at Kommunalbestyrelsen skal bidrage til en udvikling i kommunen, som er gunstig for befolkningen. Det skal herigennem tilstræbes

- at den indbyrdes placering af boliger og arbejdspladser, forsyning med veje og kollektiv trafik samt med offentlig og privat servicevirksomhed, friarealer og andre bygoder medvirker til at skabe gode arbejds- og boligmiljøer i eksisterende og kommende bysamfund.
- at areal- og naturressourcerne i kommunen udnyttes ud fra en helhedsvurdering, herunder ud fra en økonomisk og økologisk synsvinkel.
- at forurening af luft, vand og jord samt støjulemper forebygges, bl.a. ved adskillelse af miljøbelastende aktiviteter og beboelse.
- at Kommunalbestyrelsen i videst mulig omfang inddrager kommunens beboere i planlægningsarbejdet.

Kommuneplan 2005 - 2017 afløser kommuneplan 1999 - 2010, der blev vedtaget i 1999 og siden har fungeret som beslutningsgrundlag for Kommunalbestyrelsen. I det store og hele er forudsætningerne for planen ikke ændret væsentligt, så den efterfølgende plan fremtræder som en revision og ajourføring af gældende kommuneplan.

Kommuneplanen består af en hovedstrukturdel og en bilagsdel med rammer for de enkelte områder.

Kommuneplanen er udarbejdet for perioden 2005-2017. planloven foreskriver at kommuneplanen skal revideres i hver byrådsperiode. Kommuneplan for Gudme vil blive erstattet af en ny fælles kommuneplan for Ny Svendborg Kommune, arbejdet med en ny planstrategi for den nye kommune er allerede sat i gang. Der er mulighed for at udarbejde tillæg til kommuneplanen, hvis udviklingen gør det nødvendigt, eller nogen af de opstillede mål ønskes ændret inden næste revision.

Kommuneplanen er opbygget som en rammeplan til styring af sektorplanlægningen.

I Planloven er det bestemt, at kommuneplanen for så vidt angår den fysiske planlægning skal indeholde rammebestemmelser for udarbejdelse af lokalplaner.

Det er derfor naturligt også at anvende rammestyringsprincippet for den øvrige kommunale sektorplanlægning.

Det sker ved, at hovedstrukturdelen indeholder Kommunalbestyrelsens overordnede politiske mål for de enkelte sektorer.

Realisering af kommuneplanens mål sker dermed ved udarbejdelse af sektorplaner og gennem løbende tilpasning af disse under skiftende forudsætninger.

Kommuneplanens bestemmelser har ikke direkte bindende virkning for borgerne, men de er bindende for Kommunalbestyrelsen idet den skal virke for kommuneplanens gennemførelse.

Kommuneplanen virkeliggøres altså i vidt omfang gennem Kommunalbestyrelsens sektorplanlægning, herunder lokalplanlægning, men tillige gennem Kommunalbestyrelsens administration af lovgivningen.

2.1 FORUDSÆTNINGER OG BINDINGER FOR KOMMUNEPLANEN

Planlægningssystemet er hierarkisk opbygget, således at der af Regering og Folketing på landsplan vedtages **landsplandirektiver** som forudsætning for amternes **regionplaner**, der er bestemmende for kommunernes udarbejdelse af kommuneplaner, idet kommuneplanen ikke må indeholde bestemmelser, der er i strid med regionplanen.

I regionplanen fastlægges bestemmelser om arealanvendelse, dels som positive udlæg af arealer til konkrete formål, og dels som negative afgrænsninger, der forhindrer udnyttelse af arealer til nærmere bestemte formål.

Retsvirkninger

Kommuneplanen har som nævnt ingen direkte retsvirkninger for borgerne, men er umiddelbart bindende for Kommunalbestyrelsen og den videre planlægning og administration.

Kommunalbestyrelsen skal i henhold til Planlovens § 12 virke positivt for kommuneplanens gennemførelse, også ved administration af den øvrige lovgivning.

Heri ligger, at den kommunale sektorplanlægning samt Kommunalbestyrelsens administration af sektorlovgivningen skal udføres i overensstemmelse med kommuneplanens målsætninger.

Kommuneplanen skal være i overensstemmelse med landsplandirektiver eller regionplanen for Fyns Amt.

3 BEFOLKNING

Ifølge befolkningsprognosen forventes befolkningstallet at stige fra 6400 pr. 1. januar 2005 til 7.300 pr. 1. januar 2017. Gudme kommune vil i 2007 blive sammenlagt med Egebjerg og Svendborg kommune. Her vil befolkningstallet blive ca. 58.000 pr. 1. januar 2007

Stigningen vil ifølge prognoserne ske i aldersgruppen 20-64, hvorimod aldersgruppen 65 år og derover vil falde.

4 DET ÅBNE LAND, GRØNNE OMRÅDER

4.1 MÅLSÆTNING

Kommunalbestyrelsen ønsker at sikre befolkningens og turisternes adgang til naturen uden at tilside-sætte erhvervs- og naturinteresser.

4.2 STATUS

4.2.1 Det åbne land

Det åbne land udgør det væsentligste område i Gudme kommune.

Kyststrækningen fra Revsøre til Vejstrup å rummer store rekreative værdier, smukke landskabsoplevelser med vekslende natur. Der er gode badeforhold med sandstrand skiftende fra den flade forstrand med sand og marehalm til skov.

I Gudme Kommune findes 2 naturområder, der i Miljø- og Energiministeriets rapport over habitat-områder er medtaget som naturområder af international betydning.

Vresen er udpeget som ynglefuglelokalitet og er beskyttet med adgangsforbud i ynglesæsonen.

Kalkgravene ved Klintholm er medtaget, fordi kalkgravene er ynglelokalitet for den truede paddeart, Klokkefrøen.

4.2.2 Grønne områder

I Lundeberg er udlagt arealer - "Pavillonmarken" og "Flagstadjorden" til offentlig besøgsområde.

De grønne områder i byernes umiddelbare nærhed fungerer i flere tilfælde som park eller friareal for offentligheden.

Der er etableret gennemgående sti langs Gudme Sø og sti langs Stokkebækken i Hesselager.

Der er igennem de seneste par år gennemført genplantning af vejtræer langs Tanghavevej, Boelsmo-sevej, Tiselholtvej, Fredskovvej, Gudmevej, Gryagervej samt Sognevej.

Vejkanterne og de levende hegn indgår som en del af kommunens grønne områder.

4.3 TILTAG I PLANPERIODEN 2005 -

Planlægningen skal sikre en alsidig anvendelse af det åbne land, dog således at det åbne land fortrinsvis skal være landbrugets.

Det vil dog være af stor betydning, at der sikres de øvrige borgere i kommunen, turisterne og lystfiskerne m.fl. mulighed for et rigt fritids- og friluftsliv.

Gudme Kommune vil medvirke til at genskabe den naturmæssige og rekreative værdi af kommunens vandhuller og gadekær, samt sikre fjernelse af miljøbelastende affald.

Der vil i planperioden blive søgt gennemført en skånsom behandling af levende hegn og vejkanter, ligesom arbejdet med plantning af vejtræer vil blive fortsat.

4.4 KOMMUNENS ADMINISTRATION AF PLANLOVENS LANDZONEBESTEMMELSER

Kommunen har med landzonekompetencen fået et værktøj til at skabe udviklingen i lokalområderne. Dette skaber nye muligheder for kommunen, og tilføjer en ny dimension til det gode samarbejde imellem kommunerne og amtet.

Landzoneforvaltningen er kendetegnet ved en række konkrete afgørelser i enkeltsager. For at sikre en rød tråd i landzoneforvaltningen, der skaber udvikling på landet og samhørighed med den øvrige planlægning, kan det være en stor hjælp at fastlægge et strategisk grundlag for administrationen af landzonebestemmelserne.

Med denne redegørelse forsøger kommunen at redegøre for det administrationsgrundlag for landzonebestemmelserne, som kommunen forsøger at skabe, for hvordan kommunen med landzonebestemmelserne i hånden kan sikre en fornuftig og bæredygtig udvikling på landet.

4.4.1 Indledning

Den 31. maj 2002 vedtog folketinget en revision af planloven, der bl.a. bød på en række ændringer på landzoneområdet.

Den mest betydende ændring overførte pr. 1. september 2002 landzonekompetencen fra amterne til kommunerne.

Landzonebestemmelserne er et værktøj til at sikre de erhvervmæssige og natur- og miljømæssige værdier i det åbne land, samt til at sikre gennemførelsen af den samlede fysiske planlægning. Bestemmelsernes hovedformål er således at modvirke byspredning og hindre uønskede bebyggelser og anlæg i det åbne land.

Landzonebestemmelserne er et administrativt værktøj, hvor kommunen gennem tilladelser kan holde snor i det åbne lands udvikling og sikre lovens formål. Dialogen med borgerne er essentiel for at opnå holdbare og tilfredsstillende løsninger.

Sagsadministrationen kan betragtes som en forhandlingssituation, hvor målet er at opnå løsninger, der så vidt muligt tilfredsstillende ansøgerens ønsker, uden at det sker på bekostning af landskabelige og natur- og miljømæssige værdier. I landzoneadministrationen vil kommunen i lighed administrationspraksis på andre områder indgå i konstruktiv dialog med en ansøger og skabe landskabeligt gode løsninger, som i den sidste ende bidrager til øget tilfredshed for ansøgeren. I tilknytning til dialogen med ansøgerne har kommunen mulighed for at stille vilkår og betingelser for tilladelser

efter planloven. Gennem konstruktiv dialog, understøttet af muligheden for at stille vilkår for en tilladelse, kan man sikre de bedste konkrete løsninger i enkeltsager og opfylde målene for landdistriktsudviklingen generelt.

4.4.2 Det åbne lands mosaik

Det åbne land har mange ansigter. I nogle områder dominerer jordbrugserhvervet med vidtstrakte produktionsarealer og dominerende driftsbygninger. Andre områder rummer store natur- og landskabelige værdier til stor glæde for beboere og gæster.

Mennesker bor og arbejder i det åbne land, og bygningsstrukturer lige fra ensomt beliggende husmandssteder til større landsbyer er også en del af det åbne lands mosaik. Denne variation og koblingen imellem kulturen og naturen er kendetegnende for det åbne danske landskab. Variationen skal bevares, hvis vi skal bevare det landskab vi fryder os over og holder af. Vi skal have en ligeså varieret tilgang til forvaltningen af det åbne land. Nogle steder skal visse værdier fremmes, mens det andre steder er andre, der skal beskyttes. Jordbrugserhvervene skal sikres udviklingsmuligheder, og der skal skabes bæredygtige landsbymiljøer, så vi kan fastholde udviklingen i landdistrikterne. Samtidig skal denne udvikling ske med respekt for naturen, landskabet og miljøet.

I denne landzoneredegørelse arbejder vi med tre overordnede strukturelle landskabselementer i det åbne land. Dette er en passende inddeling til at beskrive og behandle de visioner for udvikling, som kommunen ønsker at præsentere:

1. Landsbyerne
2. Det åbne land
3. Mødet imellem land og by.

I de følgende afsnit vil vi komme med vores bud på udviklingstendenser og beskrive nogle forhold, der kan bidrage til at sikre en ønsket udvikling i landdistrikterne.

4.4.3 Landsbyerne

Landsbyerne er vigtige sociale, landskabelige og kulturhistoriske enheder i det åbne land. Samtidig er landsbyerne et godt fundament til at sikre og fastholde en ønsket fortsat udvikling i landdistrikterne.

Samfundsøkonomiens udvikling har i en længere årrække affødt øget stilstand i de mindre landsbysamfund.

Den øgede mobilitet har åbnet mulighed for, at en stadig større del af landbefolkningen er bosiddende på landet men arbejder i byerne.

Mobiliteten betyder også ændrede forbrugsmønstre. Folk handler ind, får deres bil repareret og går til frisøren på vej hjem fra arbejde.

Udviklingen har betydet, at eksistensgrundlaget for småindustri og detailhandel i landsbysamfundene er smuldreret.

4.4.4 Udviklingen af bæredygtige landsbymiljøer

En positiv udvikling i landsbyerne sigter mod retablering og understøttelse af bæredygtige landsbymiljøer. Bæredygtige landsbymiljøer kendetegnes ved, at beboerne kan få mange daglige behov tilfredsstillet indenfor landsbyens rammer. Dette kan f.eks. betyde tilstedeværelsen af dagligvarebutikker, småindustri, idrætsfaciliteter, skole, institutioner og anden service.

Mulighederne for et varieret landsbyliv skaber vækst og udvikling i de mindre samfund, og der igennem sikres deres overlevelse. Der skal være et kunde- og brugergrundlag til stede i landsbyerne for at skabe disse muligheder.

Beboelser placeret i det åbne land uden tilknytning til en landsbybebyggelse har ingen - eller i værste fald negativ - støttfunktion, for de landsbysamfund, vi ønsker at bevare. Derfor er det vigtigt, at udviklingen i det åbne land koncentrerer om de bestående landsbyer, således at en synergieffekt kan opnås mellem bosætning og udvikling i landdistrikterne.

4.4.5 Nybyggeri i landsbyen

Placering og udformning af nybyggeri skal ske med hensyntagen til landsbyens kulturhistoriske værdier og bygningsmæssige udtryk og udformning.

Byggestil og materialevalg betyder meget for, hvorvidt et nyt hus falder naturligt ind i landsbybebyggelsen, eller om det vil opfattes som et fremmedelement.

4.4.6 Længehuset

Længehuset er betegnelsen for det traditionelle hus i det danske jordbrugslandskab.

Længehusets arkitektur forbindes traditionelt med jordbrugslandet, imens eksempelvis et parcelhus, med store vinduesflader og afvalmet tag, vil opfattes som et fremmedelement. Farve og materialevalg kan ligeledes afstemmes med landsbyens øvrige beboelser. Dette er endnu en nem måde at få nybyggeriet til at blive en integreret del af det bestående.

4.4.7 Placering af bebyggelse – landsbyens arrondering

Mange landsbyer er etableret efter en bestemt struktur, der går igen i landsbyens fremtoning den dag i dag.

Eksempelvis fremtræder mange landsbyer som rækker af huse placeret omkring en eller flere hovedfærdselsårer. Det er vigtigt, at disse strukturer erkendes og efterleves ved opførelse af nyt byggeri.

Landsbyen skal fremstå som en samlet bebyggelse i landskabet. For mange landsbyer gælder – som for de større byer – at deres møde med landskabet lader meget tilbage at ønske. Landsbyens vækst skal planlægges med fokus på en god afslutning af landsbybebyggelsen og dennes møde med landskabet omkring den. I afsnit 4 findes en række betragtninger omkring sikring af et hensigtsmæssigt møde imellem land og by.

4.4.8 Jordbrugsparcer

Jordbrugsparcellen giver mulighed for at bo på landet med et lille jordtilliggende til dyrkning eller dyrehold. Intentionen er at tilbyde en ny boform på landet, som kan gøre det attraktivt at bosætte sig i landdistrikterne.

Jordbrugsparcer er en arealkrævende boform. Mulighed for etablering af jordbrugsparcer bør derfor beholdes de tyndt befolkede landdistrikter. En placering nær de større byer vil være i strid med planlovens intentioner om at begrænse arealforbruget til byudvikling.

Jordbrugsparcer kan være en god måde at sørge for en god overgang imellem en landsby og det omkringliggende åbne land. Det bør tilstræbes, at den nye bebyggelse i byggestil og placering underordner sig landsbyens bygningsstruktur, således at den samlede bebyggelse fremstår som et sluttet hele.

Desuden har det betydning, at jordtilliggendet har karakter af jordbrug. Jordbrugsparcellen er ikke tænkt som en stor og billig parcelhusgrund.

4.4.9 Hvor skal udviklingen ske?

Den udvikling der ønskes i landsbyerne er væsentlig forskellig fra den udvikling, der bør tilstræbes i det omkringliggende åbne landskab. Men hvad er en udviklingsberettiget landsby?

Det er oplagt at tage udgangspunkt i de i planlægningen udpegede lokalcentre. Lokalcentrene er støttepunkter i landdistrikterne, og her kan man finde nogle af de støttefunktioner, som efterspørges i landdistrikterne. I lokalcentrene er potentialet for udvikling størst, og her vil udviklingen også gøre mest gavn – for landsbyerne og for landdistrikterne som sådan.

Andre landsbysamfund end de udpegede lokalcentre kan være værdifulde landsbyer, hvor udvikling bør prioriteres. En række landsbyer er i dag omfattet af en landsbyafgrænsning. Den administrative betydning af denne falder delvist væk med den aktuelle revision af planloven; men landsbyafgrænsningen kan være et signal om, at her har vi at gøre med en landsby, der skal understøttes af en hensigtsmæssig udvikling.

Man kan foretage en udpegning af de landsbysamfund kommunen, der bør understøttes igennem forvaltningen af landzone bestemmelserne. En sådan udpegning vil være et brugbart værktøj i den daglige administration af enkeltsager.

Udvikling betyder ikke nødvendigvis byvækst og opførelse af nye beboelser og erhverv. Andre værdier, som eksempelvis kulturhistoriske interesser, kan også bevirke, at et landsbymiljø bør understøttes igennem forvaltningspraksis.

4.4.10 Landsbyerne som brohoved for udviklingen i landdistrikterne:

- Landdistriktsudviklingen skal ske med afsæt i de eksisterende landsbysamfund.
- Med udgangspunkt i de i planlægningen udpegede lokalcentre og landsbyafgrænsede landsbyer, skal de landsbysamfund, der ønskes understøttet, identificeres, og deres vækst skal planlægges.
- Der skal skabes gode muligheder for bosættelse, nybyggeri, og etablering af småindustri og detailhandel i lokalcentre og større landsbyer.
- Nyopførelse af ikke-jordbrugstilknyttede beboelser og erhverv skal henvises til nærmeste større landsby, hvor udviklingen kan fastholdes og understøtte eksisterende værdier.
- Nybyggeri i landsbyerne skal udformes og placeres med hensyntagen til landsbybebyggelsens arrondering, kulturhistorie og møde med det omgivende landskab.

4.4.11 Det åbne land

Kommunens mål for det åbne land er at sikre jordbrugets fortsatte udviklingsmuligheder under hensyntagen til naturen og miljøet. Dette understreger den tætte relation mellem jordbrugserhvervene og det åbne lands udvikling. Landet er grundlaget for jordbrugserhvervet, og jordbruget har skabt landskabet af i dag, med de værdier og kvaliteter vi gerne vil værne om.

Strukturudviklingen i jordbruget har dog betydet en række store funktionelle og strukturelle ændringer i landskabet. Sammenlægningen af ejendomme i større og større bedrifter har åbnet mulighed for, at nye befolkningsgrupper har kunnet etablere sig i de tiloversblevne bygningsæt. Det er ikke længere forbeholdt folk med tilknytning til jordbrugserhvervet at bo på landet.

4.4.12 Kvalitet i udviklingen i det åbne land

Denne udvikling bør understøttes. Jordbrugserhvervets trivsel er fortsat fundamentet for en række af de landskabelige kvaliteter, vi ønsker at bevare i det åbne land. Men det er samtidigt vigtigt at støtte etablering af andre erhverv og bosætning i tiloversblevne bygninger. Dette kan være med til at udfylde det funktionelle hul i landskab og bygninger, som jordbrugets strukturudvikling har efterladt, og derved være med til at bevare landskabets strukturelle udtryk.

Et er at give nyt liv til bestående strukturer og dermed sikre en række landskabelige kvaliteter, noget andet er at placere nybyggeri uden tilknytning til jordbrugserhvervet i det åbne land. Nyopførelse af beboelses- eller erhvervsbyggeri uden tilknytning til jordbruget i det åbne land vil gradvist ændre og forringe kvaliteten i landskabet.

Vi har tidligere omtalt behovet for udvikling i tilknytning til landsbymiljøerne. Det er oplagt, at folk, der ønsker at opføre nyt beboelses- eller industribyggeri i det åbne land, henvises til en nærliggende landsby, hvor der er planlagt for udvidelse, og hvor deres aktiviteter kan være med til at skabe bæredygtige landsbymiljøer og udvikling på landet.

Jordbrugets fortsatte udviklingsmuligheder skal sikres i forvaltningen af det åbne land. Det er dog vigtigt, at driftsmæssigt nødvendigt nybyggeri udformes og placeres således, at det falder så naturligt ind i landskabet som muligt. Dette indebærer, at nye driftsbygninger m.m. bør opføres efter konkret hensyntagen til det lokale landskabs værdier.

4.4.13 Udskiftning af beboelser

Ved udskiftning eller nyopførelser af beboelseshuse i det åbne land, bør der, som ved nybyggeri i landsbyer, fokuseres på byggestil og placering af det nye hus.

Er det et stuehus til en landbrugsejendom, der skal udskiftes, er det vigtigt, at det nye stuehus placeres hensigtsmæssigt i forhold til ejendommens resterende bygningsmasse, således at ejendommen fortsat fremtræder som en integreret produktionsenhed. At opføre byggeri inspireret af længehuset medvirker til, at nybyggeriet læner sig op ad traditionerne knyttet til gårdmiljøet og jordbrugslandskabet, og dermed fremmes oplevelsen af sammenhæng imellem landskab og beboelse.

Beplantning omkring bebyggelsen kan være med til at integrere en enlig beliggende bebyggelse i det omkringliggende landskab. Dette er også et traditionelt træk ved enlig beliggende landbrugsejendomme i det åbne land.

Nyt formsprog indenfor arkitekturen kan dog også tilføre byggeriet i det åbne land kvalitet. Især ved nyopførelser eller udskiftning af enkeltbeboelser, åbner der sig muligheder for at skabe smukke og spændende udtryk i samspillet imellem boligbyggeri og landskab.

4.4.14 Opførelse af nye driftsbygninger

Landbrugsbyggeri er ofte stort og dominerende byggeri. Derfor er placering og udformning mindst lige så vigtig for nyt landbrugsbyggeri som for opførelse af nye beboelser i landsbyer og det åbne land.

Nyt landbrugsbyggeri skal placeres, så det understøtter - ikke dominerer - ejendommens øvrige bygningsstruktur og giver et indtryk af, at det nye byggeri er en integreret del af den samlede ejendom. Symmetri og hensigtsmæssig placering af nybyggeriet kan medvirke til dette, ligesom byggestil og materiale- og farvevalg bør harmonere med ejendommens resterende bygninger.

Andre elementer i landskabet end de eksisterende bygninger kan også benyttes til at integrere nybyggeriet i landskabet. Terrænændringer og bevoksninger er sådanne elementer i landskabet, der kan medtages i overvejelserne, når nyt byggeri skal placeres.

Landbrugets driftsbygninger har store tagflader. Lyse eller reflekterende materialer i tagdækningen kan være med til at forstærke påvirkningen af byggeriet i det omkringliggende landskab; mens mørke tagflader harmonerer bedst med landskabet.

4.4.15 Udflytning af landbrugsbyggeri

Der har igennem de senere år været en stigende tendens til udflytning og nyetablering af fritliggende landbrugsejendomme. Denne udvikling er betinget af øgede restriktioner for produktionsudvidelser samt konflikter imellem landbrugets husdyrproduktion og beboelse i det åbne land.

Den valgte placering er vigtig ved opførelse af et så stort nybyggeri. Placeringer højt i terræn bør undgås, mens en placering i en dalbund, en lavning eller for foden af en bakkeskråning kan være med til at begrænse byggeriets indflydelse på det omkringliggende landskab. I et fladt terræn kan en begrænsning af byggeriets højde og tagrejsning modvirke, at byggeriet bliver for dominerende.

Et naturligt og afdæmpet farve- og materialevalg kan hjælpe til med at indpasse nybyggeriet hensigtsmæssigt i landskabet. Etablering af beplantning rundt om den nye ejendom er en god måde at sløre og integrere nybyggeriet i det omkringliggende landskab på. Man kan overveje at udarbejde en beplantningsplan i forbindelse med opførelsen af byggeriet.

Den nye ejendom bør opføres som en bygningsmæssig enhed med god sammenhæng imellem driftsbygningerne og et fornuftigt forhold imellem bygningsmassens størrelse og de omgivende markarealer. Udformes og placeres den nye ejendom således som et traditionelt landbrugsbyggeri, vil byggeriet lettere opfattes som en naturlig del af landskabet

4.4.16 Tekniske anlæg

Grundet deres nødvendige konstruktion og størrelse er tekniske anlæg ofte meget dominerende elementer i landskabet. Nogle tekniske anlæg hører hjemme i det åbne land; mens andre bør placeres i planlagte industriområder. Til de første hører f.eks. vindmøller, kommunikationsmaster, visse offentlige anlæg, vejanlæg m.m.

Ved placering af tekniske anlæg i landskabet er det vigtigt at tage hensyn til anlæggets samspil med det omkringliggende landskab samt med andre tekniske anlæg i området. Man bør så vidt muligt undgå placering af tekniske anlæg i værdifulde landskaber.

Telemaster kan med fordel placeres i tilknytning til landsbyer, da masten som fremmedelement opfattes mere acceptabel her end placeret på åben mark.

Husstandsmøller bør grundet deres relativt lave højde placeres tæt på ejendommens bebyggelse. Større vindmøller derimod skal af støjmessige og andre tekniske grunde placeres væk fra bebyggelser. En vindmølle placeret på et fladt markareal er et meget dominerende landskabselement. Ved placering af vindmøller i et vandret og åbent terræn fremhæves dog både fladen og møllerne. De vertikale møller står i kontrast til det flade landskab, og dette bevirker, at begge udtryk understreges. I et landskab præget af andre vertikale elementer – skov, terrænforskelle eller andre tekniske anlæg – kan en placering af vindmøller medføre, at både møller og landskabets øvrige elementer sløres.

Der kan være en arealmæssig gevinst ved at placere forskellige tekniske anlæg i tilknytning til hinanden. Man kan samle de uheldige elementer og friholde en større del af landskabet fra påvirkning. Modspillet imellem de forskellige anlægs udtryk og sammenblandingen af horisontale og vertikale elementer kan dog skabe større forvirring og forstyrre oplevelsen af landskabet omkring endnu mere, end hvis anlæggene blev oplevet hver for sig. Man kan godt placere flere emner af en type anlæg samlet; men man skal passe på med at placere forskellige typer af tekniske anlæg sammen.

4.4.17 Erhverv på landet

I følge planloven kan man uden tilladelse tage overflødiggjorte landbrugsbygninger i brug til opretelse og drift af en mindre virksomhed.

Denne bestemmelse åbner mulighed for at puste nyt liv i overflødiggjorte værdier i jordbrugslandskabet. Det kan medvirke til udvikling i landdistrikterne, og rent landskabeligt er det også en god idé, da aktivering og vedligeholdelse af disse landbrugsbygninger er med til at fastholde landskabets karakter af landbrugsland – selv om skindet bedrager en anelse.

Mest vellykket er ofte etablering af virksomheder, som har tilknytning til jordbrugserhvervene. Gårdbutikker hører til denne kategori af småerhverv, som man forventer at se på landet, og derfor etableres de ofte med succes.

Omfanget af mindre håndværksvirksomheder passer ofte godt til bygningsmassen på en mindre nedlagt landbrugsejendom. Hvorvidt etablering af denne slags virksomheder i det åbne land falder landskabeligt heldigt ud afhænger dog i høj grad af, at virksomhedens udendørs oplag begrænses, samt at skiltningen holdes på et minimum.

Formålet er dog at understøtte og bevare bestående værdier, og ikke at sørge for billig etablering af nye erhvervsvirksomheder i det åbne land. Etablering af større virksomheder, og virksomheder der medfører et væsentligt oplag eller nybyggeri bør henvises til et industriområde.

4.4.18 Kvalitet i udviklingen i det åbne land:

- Mulighederne for at bosætte sig eller etablere mindre virksomheder i bestående bygninger i det åbne land skal understøttes. Dette giver nyt liv til gamle strukturer og er med til at bevare bygningsmæssige værdier og opretholde alternative muligheder for bosætning og erhverv.
- Placering af nyt bolig- og ikke-jordbrugsrelateret byggeri i det åbne land er unødvendige fremmedelementer, der slører landskabets udtryk og tager en potentiel støttefunktion fra områdets landsbyer.
- Byggeri til jordbruget og landbrugstilknyttede erhverv udformes og placeres med udgangspunkt i ejendommens øvrige bygninger, arrondering og de landskabelige værdier og muligheder på stedet.

4.4.19 Mødet imellem land og by

De større byer er ikke en del af det åbne land; men deres betydning for de omkringliggende landskaber, og især det fysiske møde imellem land og by, gør dem til et centralt element i diskussionen om det åbne lands fremtidige udvikling. Vi fokuserer på byranden, mødet mellem byen og det åbne land.

Mødet imellem land og by efterlades ofte i et tomrum mellem by- og landskabsplanlægningen. Dette, sammenholdt med at byranden for det meste udgøres af beboelses- og industrikvarterer med mange enkelte interesse- og ejerforhold, gør, at byrandens udvikling er svær at kontrollere. Resultatet er ofte et dårligt afgrænset og rodet møde imellem by og land, domineret af uskønt byggeri, master, skilteskove og andre strukturer.

Landskabet er en stor ressource for byen og dens beboere; men i praksis bliver det omgivende landskab ofte den lille overfor byens vækst. Manglende hensyntagen til det omkringliggende landskab fører ofte til meget uheldige møder imellem by og land, til skade for såvel oplevelsen af byen som landskaberne omkring den.

Udviklingen kan planlægges, så et fremtidigt hensigtsmæssigt møde imellem land og by nås. Byernes udvikling skal tilrettelægges, så den tager hensyn til det omgivende landskabs karakter, detaljer og muligheder. Landskabet kan ligeledes forberedes til mødet med byen.

4.4.20 Uheldige eksempler – hvorfor går det galt

Et møde imellem land og by falder oftest uheldigt ud, fordi byen dominerer det omkringliggende landskab. En af årsagerne til dette er, at mange byer ikke har en veldefineret grænse mod landskabet.

Dårlig arrondering af bygrænsen med spredte beboelser og luftige men markante industrikvarterer giver indtryk af, at byen breder sig ved knopskydning ud i landskabet. På denne måde kommer byen rent fysisk, men især visuelt, til at virke meget dominerende på landskabet omkring den.

Selvom grænsen imellem by og land er forholdsvist velfunderet, kan byen godt devaluere det omkringliggende landskab ved at være meget visuelt dominerende.

Høje bygninger, tekniske anlæg, farvestrålende skilte og flagstænger er visuelt meget dominerende elementer. Mange af disse elementer skaber en urolig byrand og medfører, at byen får en kraftig negativ visuel påvirkning af det omkringliggende landskab.

4.4.21 Eksempler på det fornuftige møde imellem land og by

Et forhold der er meget afgørende for om mødet imellem by og landskab opfattes harmonisk er, i hvor høj grad det er lykkedes at begrænse byens visuelle påvirkning af landskabet.

En veldefineret grænse imellem by og land er medvirkende til at afgrænse byens rum visuelt. En veldefineret fysisk grænse kan understreges af beplantning mod landskabet. Beplantningen vil også medvirke til at indsynet til byen fra landskabet nedtones.

Byen bliver et markeret og afgrænset rum; mens landskabet får lov til at være landskab helt op til bygrænsen. Begge beholder deres identitet, rollerne er lige fordelt, og byen dominerer ikke det omkringliggende landskab.

En klar afgrænsning imellem by og land kan opnås ved hensigtsmæssig planlægning, der tager udgangspunkt i det konkrete landskabs særlige karakterer. Erkendelse af landskabets naturlige grænser kan være med til at definere grænsen imellem by og land.

En bygrænse der følger eksempelvis et højdedrag, et gammelt hegn eller et vandløb vil virke mere veldefineret, og disse elementer bør medtages i planlægningen af byens vækst.

4.4.22 Den glidende overgang mellem land og by

En anden måde hvorpå byens visuelle påvirkning af landskabet kan begrænses, er ved at integrere by og landskab på en hensigtsmæssig måde. Som nævnt resulterer forsøg på at integrere byens elementer i landskabet ofte i en rodet bygrænse, der breder sig autonomt ved knopskydning ud i landskabet.

Integreres landskabets elementer derimod i byranden, kan man opnå et møde mellem by og landskab på landskabets præmisser, der kan skabe en glidende nærmest umærkelig overgang imellem by og land samt eliminere byens visuelle påvirkning i landskabet omkring den.

Grønne landskabskiler der skyder ind i byranden kan medvirke til en sådan overgang. Især hvis disse landskabskiler kan understrege terrænets former forstærkes indtrykket af landskabet i byen. Allé- eller skovplantning langs indfaldsveje begrænser udsynet og lukker rummet omkring vejen. På denne måde kan mødet med en uheldig bygrænse sløres – man opdager ikke byen, før man er i den.

4.4.23 Planlæg mødet mellem by og land.

Planlægningen af fremtidig byvækst bør tage udgangspunkt i, at identificere de naturlige grænser i landskabet, der kan hjælpe til at afgrænse den voksende bys rum og definere grænsen imellem by og land. Ud fra denne kortlægning af landskabelige præmisser, kan den mest hensigtsmæssige byplanlægning foretages.

Grænserne i landskabet kan understøttes med beplantning, og hvor der ingen grænser er, kan forbedende beplantning af grønne kiler, hegn og bynære skove skabe gode fremtidige rammer for byudviklingen.

4.4.24 Et hensigtsmæssigt møde mellem by og landskab sikres ved:

- Byens visuelle dominans af det omkringliggende landskab skal begrænses.
- En klart defineret grænse imellem by og landskab afgrænser byens rum og lader ikke byen sløre landskabet omkring den.
- Landskabets detalje og naturlige grænser kan anvendes til at definere grænsen imellem by og land.
- Ved at integrere landskabets elementer i byranden, kan man skabe en harmonisk overgang imellem byen og det omkringliggende landskab, der slører og nedtoner byens effekt på landskabet.
- Landskabernes værdifulde karakteristika og naturlige grænser skal erkendes og inddrages på et tidligt tidspunkt i planlægningen af byers vækst.
- De bynære landskaber skal forberedes til mødet med byen. Rettidig etablering af vegetationsbælter, grønne kiler og bynære skove kan forberede en fremtidig landskabeligt heldig byudvikling.

5 ERHVERVSUDVIKLING

5.1 MÅLSÆTNING

5.1.1 Erhverv - generelt

Kommunalbestyrelsens erhvervsmæssige målsætning er at skabe gode forhold for de eksisterende erhverv og at tiltrække nye erhverv.

Gudme Kommune samarbejder med Svendborg og Egebjerg Kommuner gennem Sydfyns Erhvervsråd. Endvidere er Gudme Kommune medlem af Fyns Erhvervsråd.

Der er nedsat et lokalt erhvervsråd, der kan udtale sig overfor Kommunalbestyrelsen om alle forhold af betydning for det lokale erhvervsliv.

5.1.2 Turisme

Den politiske målsætning er en lokal udmøntning af den nationale og fynske politik/-strategi, men under hensyntagen til de særlige forhold, der gælder for kommunen.

5.1.2.1 Hovedmål

Skabe rammerne for et turisterhverv, der er til at leve af og med, hvor investering og indtjening giver vækst både lokalt og regionalt.

5.1.2.2 Delmål.

Gudme Kommune ønsker, at udbygning/etablering af turistfaciliteter:

- sker til størst mulig gavn for kommunens borgere
- sker på en sådan måde, at miljø, natur og kulturværdier bevares og med hensigtsmæssigt resourceforbrug
- tiltrækker flere turister
- baseres på de naturgivne, erhvervsmæssige, folkelige og historisk/kulturelle forudsætninger.
- medfører øgede overnatningsmuligheder
- baseres på de faciliteter og turistgrupper, der har størst erhvervsmæssig betydning for kommunen
- sker i regional sammenhæng.

5.2 STATUS

5.2.1 Erhverv - generelt

Skemaerne angiver ledige erhvervsarealer i eksisterende områder:

	Ledige arealer i ha
Gudbjerg	0
Gudme	3,0
Hesselager (Bl. bolig/erhverv)	0,7
Oure	0
Vejstrup	1,0
Lundeborg	0
I alt	4,7

5.2.2 Detailhandel

Der findes i dag detailhandelsbutikker i Gudbjerg, Gudme, Hesselager, Oure og Lundeborg.

Daglig-Brugsen, Gudbjerg:	838 m ²
E-Merko, Gudme:	333 m ²
Spar, Hesselager:	1800 m ²
Spar, Oure	310 m ²
Købmanden, Lundeborg	265 m ²

Der findes i dag udvalgswarebutikker i Gudbjerg, Hesselager, Oure og Vejstrup.

Gudbjerg:

Skovbo Erhvervsbeklædning:	186 m ²
Højlund Mølle - engroshandel:	139 m ²

Hesselager:

Lars Printzlau - Cykler m.v.:	176 m ²
Hesselager Møbellager:	2.438 m ²
Munk Petersen - Guld og Sølv:	104 m ²

Vejstrup:

Antikhandel:	135 m ²

5.2.3 Erhvervssamarbejde

Der er nedsat et lokalt erhvervsråd med repræsentanter fra erhvervslivet, turistforeningen m.fl. Kommunalbestyrelsen deltager med en repræsentant i rådets bestyrelsesmøder. Kommunen fungerer som sekretariat for rådet.

Gudme Kommune er medlem af Sydfyns Erhvervsråd, der yder rådgivning og vejledning til erhvervsvirksomheder i det sydfynske område, herunder Gudme Kommune.

Gudme Kommune er desuden medlem af Fyns Erhvervsråd

5.2.4 Landbrug og andre produktionsvirksomheder i det åbne land

Størstedelen af kommunen består af områder til jordbrugsmæssig udnyttelse.

Udviklingen går imod større og mere specialiserede produktioner.

Der findes en del råstofindvindingsområder, især grusgravning i den vestlige del af kommunen.

Disse udnyttes efter særlige tilladelser fra Fyns Amt.

Der må ikke planlægges for anden anvendelse inden for disse områder.

Der findes endvidere en del skovbrug samt en del pyntegrøntproduktion

5.2.5 Turisme

Gudme Kommunalbestyrelse vedtog den 9. august 2000 "Turisme Politik og Strategi" Ovennævnte målsætning og den strategi, der sikre opfyldelse af målene er nærmere beskrevet i hæftet, der kan rekvireres på Kommunekontoret.

Flere af de indsatsfelter der skulle fremmes gennem den fastlagte strategi er opnået i indeværende planperiode.

Der er bygget en lystbådehavn.

Planlægningen af en sammenhængende vandresti er nu nået frem til realisering.

Den lokale turistforening har drevet en lokal turistinformation og udgivet en lokal turistbrochure.

Der er indgået samarbejdsaftale med Sydfyns Turistforening. Aftalen sikrer en professionel opbakning til turister i området og en større markedsføring.

Private turistaktører har etableret eller udbygget turistvirksomheder. Eksempelvis kan nævnes, at der er sket udvidelse af overnatningsmuligheder både indenfor hotel og camping. (Broholm, Lundeborg Hotel, Bøsøre Camping m.fl.). I denne sammenhæng kan også nævnes sommerkurser på Idrætsskolerne i Oure.

Også attraktionssiden er udbygget, idet der er anlagt en pay and play golfbane og der er cykelfærge til Lohals og Omø fra Lundeborg.

De nævnte nye initiativer er ikke udtømmende, men nævnt som eksempler på de initiativer der søges fremmet gennem turistpolitikken.

5.3 TILTAG I PLANPERIODEN 2005-2017

5.3.1 Erhverv -generelt

Kommunalbestyrelsen vil fortsat bidrage til at skabe de bedst mulige forhold for de lokale virksomheder, så de eksisterende virksomheder kan bevares.

Man vil også fortsat medvirke til at skabe forhold, der kan give interesse for etablering af nye virksomheder i kommunen.

Kommunalbestyrelsen ønsker, at sikre muligheden for erhvervsudbygning ved byområderne Gudbjerg, Gudme, Hesselager og Oure - Vejstrup.

Der er derfor udlagt arealer hertil i disse områder.

Skemaet angiver nye og eksisterende erhvervsområders placering:

	Nye arealer i ha	Eksisterende arealer i ha
Gudbjerg	-	3,0
Gudme	-	3,0
Hesselager	-	0,7*
Oure	1,8	0
Vejstrup	3,3*	1,0
Lundeborg	-	0
I alt	5,1	7,7

* = Blandet bolig og erhverv

De naturligt hjemmehørende erhverv (landbrug - mindre håndværksvirksomheder) skal have mulighed for at udvide deres produktion og beskæftigelse.

I planperioden vil Kommunalbestyrelsen i samarbejde med Erhvervsrådet fastsætte mål og udarbejde handlingsplaner på erhvervsområdet.

5.3.2 Detailhandel

De 2 butikker, der i dag er mere end 800 m², gives udvidelsesmulighed op til 2000 m², og de 3 øvrige butikker gives udvidelsesmulighed op til 500 m².

Kommunalbestyrelsen finder ikke, at der i planperioden vil være grundlag for nye arealudlæg til butikksformål.

Hesselager Møbellager giver udvidelsesmulighed op til 3.000 m².

Skovbo Erhvervsbeklædning, Højlund Mølle en gros - samt Lars Printzlau - Cykler m.v. gives udvidelsesmulighed op til 500 m².

Øvrige udvalgswarebutikker gives udvidelsesmulighed op til 450 m².

5.3.3 Landbrug

I løbet af planperioden må det forudses, at der vil blive færre aktive landmænd end i dag.

Kommunalbestyrelsen vil gerne, i samarbejde med de landmænd der ønsker det, medvirke i den omstillingsproces, der vil ske i de kommende år.

Her kan nævnes nogle områder som:

- Turisme
- Anvendelse af tomme landbrugsbygninger
- Stier og opholdsarealer i det åbne land

5.3.4 Turisme

Kommunen vil fortsat følge de mål, der er opstillet i Kommunens turistpolitik.

Det indebærer, at Kommunalbestyrelsen på baggrund af politik- og strategiplaner samt nye tiltag, der måtte fremkomme, vil udarbejde/iværksætte handleplaner for udvalgte områder

I planperioden vil de muligheder, som regionplanen giver for at skabe et samlet turistcenter i Lundeborg, blive fremmet. I den forbindelse vil de muligheder den nye lystbådehavn giver indgå. Det er en forudsætning, at udbygningen sker med respekt for miljøet i Lundeborg.

Kommunalbestyrelsen vil positivt medvirke til udvikling af erhvervet under forudsætning af, at det sker på en sådan måde, at naturværdierne bevares.

Kommunalbestyrelsens medvirken består dels i planlægning og rådgivning. Hertil kommer investering i infrastruktur samt støtte til markedsføring, information m.v.

Kommunalbestyrelsen vil have særlig fokus på de muligheder som sport/idræt har for det sydfynske område. Det skal ses i sammenhæng både med uddannelse og turisme. Derfor vil kommunen arbejde for at fremme etablering af en golfbane gerne i international klasse.

Samarbejdet både lokalt, i det sydfynske område og regionalt skal fastholdes, udbygges og koordineres.

Alle muligheder skal tillige indgå i den samlede vision for at gøre den fremtidige Svendborg Kommune til et attraktivt turistområde.

6 BOLIGUDVIKLING

6.1 MÅLSÆTNING

Det er Kommunalbestyrelsens mål, at Gudme Kommune fortsat skal være en attraktiv bokommune.

6.2 STATUS

Ledige grunde i eksisterende boligområder

	Antal
Gudbjerg	0
Gudme	8
Hesselager	15
Lundeborg	3
Oure	9
Vejstrup	5
I alt	42

Oversigt over almene boliger mv.

	Lunde- borg	Oure	Hessel- ager	Gudme	Gud- bjerg	Vej- strup	I alt
Almene boliger		16	12	25	12		65
Ungdomsboliger			4	4	2		10
Ældreboliger i.h.t. ældreboligloven	8		23				31
Andre ældrevenlige boliger	45		23	80	24	21	193
Andelsboliger	24	13	20		18	13	88
I alt	77	29	82	109	56	34	387

6.3 TILTAG I PLANPERIODEN 2005-2017

Kommunalbestyrelsen vil arbejde for at vedligeholde og udvikle grundlaget for byvækst i kommunen.

Der arbejdes for at skabe et varieret udbud af byggegrunde

Kommunalbestyrelsen ønsker i så stor udstrækning som muligt at sikre en jævn etablering af nye boliger i de nuværende byer: Gudbjerg, Gudme, Hesselager, Lundeborg, Oure og Vejstrup.

Kommunalbestyrelsen ønsker fortsat at støtte opførelse af almene boliger i den udstrækning, kommunen vil kunne få tildelt kvoter hertil.

I landzonelandsbyerne (Albjerg, Brudager, Brændeskov, Ellerup, Lakkendrup og Vormark) regnes kun med opførelse af enkelte huse, tilpasset omgivelserne, i eksisterende huller.

Der ønskes givet mulighed for indretning af boliger i overflødiggjorte landbrugsbygninger for at sikre, at tilvækst sker uden at ødelægge miljøet.

6.3.1 Mindre boliger

Behovet for mindre boliger til ældre, enlige og små familier må skønnes at stige i de kommende år.

Man vil derfor i boligområderne sikre arealudlæg til dette formål.

Der regnes i planen med, at de nye boligområder udlægges til gennemsnitlig 10 boliger pr. hektar. Arealerne udlægges til en blanding af parcelhusudstyknings efter behov og udstykning til tæt-lav bebyggelse.

6.3.2 Arealudlæg til bolig

Der ikke planlagt nye arealer til nybyggeri ved de mindre landsbyer med undtagelse af Vormark, hvor der er udarbejdet en landzonelokalplan for landsbysamfundene..

De resterende skal fortsat fungere som landsbyer og forblive i landzone.

Boligrummeligheden i de udlagte arealer fremgår af det viste skema.

Arealudlæg og fordeling af nye boligområder:

	Areal i ha
Gudbjerg	2,0
Gudme	9,0
Hesselager	-
Lundeborg	2,1
Oure	-
Vejstrup	2,4
I alt	15,5

7 TRAFIK

7.1 VEJE

7.1.1 Målsætning

Trafiksikkerheden i de enkelte lokalområder overvåges løbende.

Eventuelle tiltag iværksættes i samarbejde med politi, skolebestyrelser, borgerforeninger og lignende. Desuden indledes en tæt dialog med beboerne ved de berørte veje og stier.

7.1.2 Status

Kommunen forsynes trafikalt primært af amtsvejene Svendborg - Nyborg og Svendborg - Ørbæk.

Der er i kommunen et veludbygget net af godt vedligeholdte offentlige biveje.
Der er derimod kun et begrænset antal offentlige cykel- og gangstier.

Naturbeskyttelsesloven åbner imidlertid mulighed for færdsel til fods og tildels pr. cykel: langs strandene, veje og stier i de private skove.

7.1.3 Tiltag i planperioden 2005 - 2017

Kommunalbestyrelsens ønske om fjernelse af den reserverede korridor for gennemførelse af fremtidig vejforlægning af Svendborg - Nyborg landevej ved Vejstrup - Oure og Hesselager er i mødekommet i regionplanforslag 2005-.

Der regnes ikke med nyanlæg af lokale veje i planperioden.

Der arbejdes med stribeafmærkede cykelbaner mellem Gudme og Hesselager samt fra Gudme til Broholm.

Der etableres stisystem, Øhavet rundt om et naturturismeprojekt

7.2 KOLLEKTIV TRAFIK

7.2.1 Status og tiltag i planperioden

Den kollektive trafik er køres således, at der udover fast rutekørsel morgen og eftermiddag, suppleres med telebuskørsel på visse tider af dagen.

Den lokale buskørsel er tilpasset skolernes mødetider. Hvor man end bosætter sig i kommunen, har børnene mulighed for at blive transporteret til og fra skole.

Det lokale busnet skal samordnes med de regionale busser således, at den kollektive trafik i kommunen fremstår som en helhed.

8 TEKNIK

8.1 SPILDEVANDSFORHOLD

Spildevandsforholdene er nærmere beskrevet i spildevandsplanen.

8.2 VARMEFORSYNING

Den fremtidige varmforsyning er fastlagt i varmeplanen.

8.3 VANDFORSYNING

De 9 fællesvandværker i kommunen klarer det nuværende forbrug.

Vandforsyningsplanen er blevet godkendt i 1996.

Grundvandet og drikkevandskvaliteten overvåges nøje af såvel de private vandværker som af kommunen.

Kommunen vil medvirke til, at sikre drikkevandskvaliteten, der henvises til pesticidhandlingsplanen.

8.4 AFFALDSORDNINGER

Kommunens målsætning på affaldsområdet fremgår af affaldsplanen og omfatter følgende hovedtemaer:

- affaldsminimering
- miljørigtig håndtering af affald
- mest muligt affald til genanvendelse
- begrænse affaldsmængderne til deponering
- arbejdsmiljørigtig affaldsbortskaffelse

9 FREDNINGSINTERESSER

Gudme kommunes største aktiv i rekreativ henseende, er de natur- og miljøværdier, som det åbne land frembyder.

Det åbne land udgør en helhed af landbrugs-, skov- og strandarealer.

Fredningsinteresserne varetages på grundlag af lov om naturbeskyttelse, der har til formål at beskytte det danske landskab med dets indhold af naturhistoriske værdier samt i størst muligt omfang at give befolkningen mulighed for at nyde godt af dens værdier.

9.1 FREDNINGER

9.1.1 Bygninger

Broholm slot, Hesselagergård, store og lille hospital og kirkeladen i Hesselager, pakhús på havnen i Lundeberg, Vejstrupgårds hovedbygning, Lille Mølle ved Vejstrup, Hesselager Møllegårds hovedbygning samt Isebækgårds firlængede gårdanlæg.

9.1.2 Bevoksninger m.v.

A.	Nyhavne skov langs Tangå Mølleå:	53 bøge - 14 ege.
B.	Skelmose eng i Skelmose skov:	30 fritstående ege.
C.	Dyrehavenskov:	13 bøge - 5 ege.
D.	Ved Lundeberg kirke:	Strimmel imod kysten med 8 bøge og 1 elm. På pladsen foran kirken er der forbud mod udsigtshindrende foranstaltninger (bebyggelsesplantning).
E.	Hesselager by:	1 egetræ.
F.	Damestenen ved Hesselager.	
G.	Gudme sø og østlige søbredder.	
I.	Brænderup vænge:	1 egetræ.
J.	Stranden nord for havnen i Lundeberg by.	
K.	Hesselager Møllegårds omgivelser.	

Kirkerne er ikke fredet i normal forstand, men alle former for istandsættelse m.v. kræver godkendelse fra Kirkeministeriet, der indhenter udtalelser fra Nationalmuseet samt fra den kongelige bygningsinspektør i området. Kirkerne kan derfor også betragtes som fredede. Det kan ligeledes bemærkes, at der i Gudme er udpeget særlige arkæologiske interesseområder.

9.2 KYSTKULTURMILJØERNE

Fyn med tilhørende øhav, har altid været præget af nærheden til havet og dets ressourcer.

Fiskeri og skibsfart har igennem århundreder præget store dele af kysten og sat sig fysiske spor, der strækker sig fra de mindste kystfiskerpladser til de største industri- og transporthavne.

For blot få årtier siden var såvel fiskeri som søfart vigtige erhverv, ja i visse egne enerådende erhverv.

De seneste års store ændringer, både inden for fiskeri, søfart og andre erhverv i kystområderne, har bevirket, at en stor del af de anlæg, der havde betydning for udøvelse af de kystrelaterede erhverv er blevet overflødiggjort i et hastigt tempo.

Også fiskeriet er i de seneste ca. 30 år gået stærkt tilbage, først i de mindre fjorde og vige og de seneste år også i bæltene, Østersøen og Kattegat.

Ophør af aktiviteterne har medført funktionstømning af bygninger og anlæg ved kysten. En stor del af disse anlæg står i fare for at forsvinde inden for de nærmeste år.

Kystens anlæg er mangeartede og præges for det meste ikke af store og imponante bygninger, men af fiskerens garnhus, bådebyggerpladsen og tjæregryden er sårbare anlæg, der forsvinder meget hurtigt.

Fyns Amt foretog i samarbejde med de fynske kulturhistoriske museer i årene 2000-2001, en undersøgelse af kystens kulturmiljøer, der havde til formål at registrere og vurdere de fysiske anlæg, der udgør samlede kulturmiljøer og beskrive dem således, at materialet kunne benyttes som et redskab i den fysiske planlægning både lokalt og regionalt og som informationsmateriale til beboere og andre interesserede.

Undersøgelsen har omfattet alle bebyggelser og fysiske anlæg langs kysten, der er opstået inden for de seneste ca. 1000 år.

Forhistoriske anlæg er således ikke medtaget. Områderne er afgrænset i kulturmiljøer, hvori bygninger og

anlæg indgår i et samspil, der fortæller om stedets funktion igennem tiden.

Undersøgelsen har vist, at sporene efter kystkulturmiljøer er under pres, og at der er behov for en særlig indsats for at sikre de relativt få velbevarede kystmiljøer på rimelig vis.

9.2.1 Særligt bevaringsværdige kystkulturmiljøer

Som noget nyt i forhold til den hidtidige planlægning omfatter de særlige kulturhistoriske beskyttelsesområder også kystkulturmiljøer. Der er i Gudme kommune udpeget 2 særligt bevaringsværdige kystkulturmiljøer (Lundeborg og Revsøre), der vurderes at være af regional, og for enkeltes vedkommende national, interesse.

For de udpegede særlige bevaringsværdige kystkulturmiljøer gælder, at områder i landzone ikke kan inddrages til byvækstformål eller til nye større tekniske anlæg, og at de kulturhistoriske interesser i øvrigt skal tillægges afgørende vægt ved sagsbehandling mv. inden for de pågældende områder.

Omkring halvdelen af de særlig bevaringsværdige kystkulturmiljøer er beliggende i byzone. For disse områder gælder det, at der i tilfælde af fornyet planlægning for områderne skal tages særlige hensyn til kulturmiljøværdierne. Kommunerne bør under alle omstændigheder at tage særlige hensyn til udpegede kystkulturmiljøer.

I de særligt bevaringsværdige kystkulturmiljøer, må der for områder i landzone alene meddeles tilladelse til og planlægges for aktiviteter, herunder bebyggelse og anlæg såfremt. Der er tale om aktiviteter af ganske ubetydeligt omfang og såfremt de pågældende beskyttelsesinteresser ikke herved tilsidesættes. I det omfang udvidelse af eksisterende samt etablering og placering af nye driftsbygninger til jordbrugserhvervet kræver zonetilladelse eller planlægning, er dette byggeri også omfattet af retningslinien.

For områder, der allerede ligger i byzone, skal der ved fornyet planlægning tillægges de kulturhistoriske interesser høj prioritet.

Placering af anlæg m.v., der i øvrigt fremgår af gældende regionplan, kan dog realiseres.

10 REKREATIVE OMRÅDER

10.1 SOMMERHUSOMRÅDER

Kommunens sommerhusområder ved Revsøre - Bøsøre - Stokkebæk Strand - Holmskov Strand - Strandlyst Strand - Lundeborg og Elsehoved rummer ca. 300 parceller.

Der er ledige grunde tilbage.

Ifølge planloven må der ikke udlægges nye arealer til sommerhuse i de kystnære områder.

10.2 CAMPINGPLADSER

Kommunen har 5 campingpladser. Med ca. 850 enheder.

Der udlægges nye arealer til campingpladser.

Kommunalbestyrelsen ønsker udvidelse på de eksisterende pladser samt mulighed for at etablere en ny campingplads på min. 350 enheder ved Lundeborg

10.3 HAVNEN I LUNDEBORG

Kommunalbestyrelsen ønsker udvidelse af havnen i Lundeborg med de nødvendige faciliteter såsom cafeteria, bade- og omklædningsmuligheder som led i etablering af et turistcenter.

Der arbejdes i øjeblikket med udførelse af lokalplan for havneudnyttelsen.

Ved Revsøre - Bøsøre - Klintholm Strand og ved Lundeborg er udlagt arealer som offentlige strandområder, der friholdes for anden bebyggelse end toiletfaciliteter.

10.4 BADESTRANDE

Der er offentlige badestrande ved Revsøre, Bøsøre, Klintholm Strand, Holmskov Strand, Lundeborg samt ved Elsehoved.

Her er etableret toiletfaciliteter - flere af stederne også for kørestolsbrugere - samt redningsposter.

Badevandsprøverne har i en årrække været meget fine, så badevandskvaliteten ved strandene er helt i top.

10.5 HYTTEOMRÅDE M.V.

Kommunalbestyrelsen ønsker, at der gives mulighed for etablering af faciliteter som hytteområde samt udvidelse af hotelkapaciteten i Lundeborg.

10.6 OMRÅDE VED BØLLEMOSE(C51) OG OMRÅDE VED LUNDEBORG(C64)

Kommunalbestyrelsen ønsker i forbindelse med retablering af områderne efter råstofudgravning områderne udlagt som naturområde.

Områdernes naturtilstand ønskes bevaret.

11 BØRN OG UNGE OMRÅDET

11.1 MÅLSÆTNING

Det er kommunalbestyrelsens målsætning, at sikre gode og trygge opvækstvilkår for børn og unge samt pasningsgaranti.

Pasningsgarantien søges opfyldt ved tilbud om pasning i kommunal dagpleje, vuggestuegruppe, børnehaver og skolefritidsordning.

Dagplejen og institutionerne er et led i kommunens samlede generelle og forebyggende tilbud til børn og unge. Ordningerne skal i samarbejde med forældre og børn være med til at skabe rammer, der fremmer børnenes udvikling, trivsel og selvstændighed.

11.2 STATUS

11.2.1 Børnepasning

11.2.1.1Dagplejen

Dagplejen er for børn op til 3-4 års alderen. Dagplejepladserne er fordelt på ca. 45 dagplejere jævnt fordelt over hele kommunen.

Der kan tilbydes dagplejepladser fra "dag til dag".

Dagplejen reguleres løbende i takt med behovet.

11.2.1.2Børnehaverne

Børnehaverne er fortrinsvis for børn fra 3 - 4 årsalderen til børnehaveklassealderen.

Børnehaverne er beliggende med 4 "40 børns børnehaver" ved de 4 folkeskoler og 2 mindre institutioner på hver 25 børn.

Der er en mindre vuggestuegruppe i Gudbjerg børnehave.

11.2.1.3Skolefritidsordningerne

Skolefritidsordningerne er for børn fra børnehaveklassealderen til 4. klasse incl. Pasning udover 4. klasse sker dog i særlige tilfælde efter nærmere aftale.

Alle 4 skolefritidsordninger er etableret i tilknytning til folkeskolerne.

11.2.2 Andre tilbud til børn/unge

11.2.2.1Småbørns/skolesundhedstjenesten

Arbejdsområdet varetages af sundhedsplejersker og ergoterapeut samt kommunallæge, der foretager undersøgelser ved indskoling og udskoling samt efter behov.

11.2.2 Tandpleje

Kommunen har valgt at indgå aftaler med de privat praktiserende tandlæger i området. Herved bevares det frie tandlægevalg.

11.2.2.3 Forebyggende indsats iøvrigt

Vidtgående hjælpeforanstaltninger for børn og unge søges afhjulpnet så tidligt som muligt bl.a. ved:

- rådgivning og vejledning, herunder anonym rådgivning.
- opfølgende arbejde af sundhedsplejerskerne m.fl.
- ansættelse af støttepersoner i institutionerne
- samarbejde mellem socialforvaltningen, institutionerne, skolerne, pædagogisk psykologisk rådgivning og politiet m.fl.

PASNINGSTILBUD	ANTAL PLADSER
Den kommunale dagpleje	145
Børnehaver	211
Skolefritidsordninger	300
I alt	<u>656</u>

11.3 TILTAG I PLANPERIODEN 2005 - 2017

Den kommunale dagpleje anses for velegnet til de mindste børn samtidig med, at dens struktur og fleksibilitet er velegnet i en landkommune.

Dagplejen vil løbende blive tilpasset behovet for pasning til de mindste børn.

Kommunalbestyrelsen har tidligere vedtaget, at yde tilskud til forældre, der selv passer deres børn (servicelovens § 26a/lovbestemt) og til forældre, der ansætter en privat børnepasser (servicelovens § 26). Begge former for tilskud ydes indtil barnet fylder 3 år. Det er vedtaget at ordningerne skal revurderes i foråret 2005, bl.a. med henblik på målgruppen.

Kommunalbestyrelsen har i 2005 afsat beløb til en mindre bygningsforbedring i Gudme Børnehave.

Der er samtidig ønske om bygningsforbedringer i Kilen og Gudbjerg Børnehaver.

Disse ønsker vil blive behandlet ved de kommende budgetplanlægninger og vurderet i forhold til udviklingen og behovene på børnepasningsområdet.

Kommunen lægger vægt på, at eventuelle nye pasningstilbud kan etableres hurtigt og i samarbejde med brugerne, således at kommunens pasningsgaranti til enhver tid kan fastholdes.

Målsætningen på området søges opfyldt ved bevarelse af de nuværende aktiviteter og om nødvendigt udbygget efter behov.

12 UNDERVISNING

12.1 FOLKESKOLENS MÅLSÆTNING

Folkeskolens overordnede formål er bestemt ved lov. Det fremgår af Lov om Folkeskolen §1 og §2.

12.2 LOKAL MÅLSÆTNING

I det centralt fastsatte formål nævnes, at Folkeskolen er en kommunal opgave. Derfor suppleres det centralt fastsatte formål af Gudme Kommunes beslutninger og målsætninger.

Det er kommunens mål at fastholde den nuværende skolestruktur med en skole placeret i henholdsvis Gudbjerg, Gudme, Hesselager og Oure.

Kommunens målsætning har følgende vision

En fælles folkeskole, hvor alle skolens parter aktivt sikrer, at den enkelte elevs læring og udvikling er i centrum på selvudviklende skoler

Beskrivelsen af formålet er inddelt i følgende afsnit

1. Undervisning
2. Skolens parter
3. Skolens rammer
4. Skolens omverden

Den samlede målbeskrivelse kan rekvireres på Kommunekontoret

12.3 STATUS

12.3.1 Skolernes placering

Der er 4 folkeskoler i Gudme Kommune. Børnene starter i børnehaveklasse det år, hvor de fylder 6 år. På Gudbjerg Skole kan eleverne gå fra børnehaveklasse til 7. klasse. Herefter kommer eleverne til Gudme Skole, hvor der er klassetrin fra børnehaveklasse til 9. klasse. Der er en tilsvarende ordning mellem Hesselager Skole og Sct. Michaels Skole i Oure. Hesselager Skole har klassetrin fra børnehaveklasse til 7. klasse og Sct. Michaels Skole har fra børnehaveklasse til 9. klasse. Kommunens 10. klassetilbud afvikles i et samarbejde mellem de 2 overbygningsskoler.

Sct. Michaels Skole modtager herudover elever efter 7. klasse fra den nærliggende Oure Friskole.

Elevtal i Folkeskolen

Skole	1992	1995	1998	2001	2004
Gudbjerg	112	114	128	136	160
Gudme	232	255	238	240	266
Hesselager	110	129	146	143	135
Sct. Michaels	173	166	208	236	224
I alt:	627	664	720	755	784

12.3.2 Skolebygninger

Skolebygningerne er gennemgående velholdte efter en samlet renovering.

Skolerne har udover et lokale til hver klasse en række faglokaler. Det er bl.a. lokaler til hjemkundskab, sløjd, håndarbejde, gymnastik, fysik, sang og edb-lokaler. Hertil kommer skolebibliotek, samlings- og personalelokaler samt kontor.

12.3.3 Skolevej

Der foretages løbende forbedring af elevernes skolevej, så eleverne kan komme sikkert i skole. Herudover har alle elever mulighed for gratis at benytte den offentlige befordring uanset hvilken afstand, man bor fra skolen.

12.3.4 Andre skoler

Der er 4 private skoler i kommunen.

Oure Friskole tilbyder undervisning for skolesøgende elever i børnehaveklasse og til og med 7. klasse. Skolen har p.t. ca. 70 elever.

Herudover er der Vejstrup Ungdomsskole med ca. 200 elever og Idrætsskolerne i Oure med ca. 500 elever. Begge skoler tilbyder undervisning af elever på 8.til 10. årgang.

Idrætsskolerne i Oure tilbyder desuden gymnasie- og højskoleundervisning.

12.4 TILTAG I PLANPERIODEN (2005-2017).

12.4.1 Generelt

Den forventede kommunesammenlægning indebærer, at der skal ske en koordinering og udvikling af skolevæsenet med henblik på at blive en del af et større skolevæsen

12.4.2 Målsætning

Målsætningen er fortsat retningsgivende for de konkrete handlinger på den enkelte skole og giver mulighed for at udpege indsatsområder med tilknyttet økonomi. Samtidig har skolerne mulighed for egen udvikling.

12.4.3 Bygninger

Den gode bygningsstandard opretholdes. Det tilstræbes at udbygge/tilpasse bygningerne til ændrede krav til undervisningen.

12.4.4 Øvrige forhold

Der vil fortsat blive arbejdet med at forbedre sikkerheden på skolevejene.

13 BIBLIOTEK

13.1 MÅLSÆTNING

I Biblioteksloven er fastlagt, at alle borgere skal have mulighed for gratis boglån.

Kommunen ønsker en god og alsidig biblioteksbetjening. Det sker gennem et bredt udlånstilbud, der udover bøger bl.a. også omfatter udlån af musik, video, Cd-rom.

Biblioteket er tillige et center for kulturelle aktiviteter.

13.2 STATUS

13.2.1 Bibliotekets placering

Biblioteket er placeret i lokalefællesskab med skolebiblioteket i Gudme. Biblioteket har filialer i Gudbjerg, Oure og Hesselager. I Gudbjerg og Oure deler biblioteket også lokale med skolebiblioteket. I Hesselager har man egne lokaler. Hesselager Skole har tilsvarende eget skolebibliotek.

13.2.2 Bibliotekets funktion

Bibliotekerne har i takt med den tekniske udvikling ændret funktion. Den oprindelige basisfunktion -udlån af bøger er gennem årene suppleret med nye områder. Først blev det også muligt at låne musik. Siden er også video og Cd-rom blevet en del af udlånsvirksomheden. Samtidig er den oprindelige læsesalsfunktion suppleret med aviser, magasiner og anden nyheds- og vidensformidling. Denne mulighed er senest forbedret med adgang til Internet.

Hovedbiblioteket har åbent i 20 timer ugentlig.

Filialerne har hver en åbningsdag på 4 timer. Hovedbiblioteket har alle typer af udlånsmaterialer, mens samlingen i filialerne fortrinsvis består af bøger.

Biblioteket i Gudme Kommune hører i øvrigt til blandt de mindste i Danmark.

13.2.3 Driftsaftale

Gudme Kommune har indgået driftsaftale med Odense Kommune om drift af biblioteket.

13.3 TILTAG I PLANPERIODEN (2005-2017).

13.3.1 Generelt

Målsætningen søges opfyldt ved at alle folkebiblioteksfunktioner samles i Gudme og samtidig nedlægges af filialerne..

13.3.2 Funktion

Biblioteket skal fortsat varetage en alsidig biblioteksbetjening med bredt udlånstilbud og kulturelle funktioner.

13.3.3 Kommunesammenlægning.

Driftsaftalen med Odense Kommune, folkebibliotekets funktion og betjening skal indgå og koordineres i et samlet bibliotekstilbud i den større kommune. I denne sammenhæng sigtes mod at fastholde et lokalt fuldt udbygget tilbud i nærområdet, hvor biblioteket også fungerer som kultur-

hus/samlingssted for kulturelle aktiviteter. Der vil fortsat være skolebibliotek/mediatek/pædagogiske værksted på alle skoler.

14 FRITID

14.1 MÅLSÆTNING

Gudme Kommune vil fremme muligheder for en aktiv og engageret fritid gennem støtte til et mangartede og alsidigt udbud af undervisnings- og aktivitetstilbud.

Gudme Kommune vil særligt støtte børns, unges, børnefamiliers samt handicappedes muligheder for et rigt fritidsliv.

Gudme Kommune vil fremme nye initiativer og fastholde den frivillige indsats, dels ved målrettet støtte, dels ved attraktive uddannelsestilbud/vilkår for ledere, instruktører og undervisere.

Gudme Kommune vil støtte, at der er aktiviteter og undervisning i hele kommunen og tilstræbe, at de nødvendige faciliteter er til stede, men man vil også fremme samarbejde og koordinering af tilbud, hvor det findes hensigtsmæssigt, både hvad angår indhold og faciliteter.

14.2 STATUS

14.2.1 Tilskud til fritidsaktiviteter

Kommunens mange foreninger og oplysningsforbund giver mulighed for at udøve næsten alle former for idræt og deltagelse i undervisning i mange emner både teoretisk og praktisk.

Kommunen støtter aktiviteterne gennem tilskud. Det er Folkeoplysningsudvalget, der fastlægger fordelingen af tilskuddene på baggrund af regler, der fastsættes af Kommunalbestyrelsen. Reglerne er beskrevet i "Gudme-ordningen".

14.2.2 Kommunale tilbud

Musikskolen tilbyder undervisning og medvirken i større kulturelle begivenheder til børn og unge fra 0 til 25 år.

Kommunen giver i øvrigt i ungdomsskolen undervisningstilbud i fritiden til 14-18 årige. Den samme aldersgruppe har tillige mulighed for aktivitet og samvær i kommunens ungdomsklub, der har aktiviteter i Hesselager og Gudme.

14.2.3 Samarbejde

De kommunale tilbud sikrer sammen med tilbuddene fra oplysningsforbund, idrætsklubber, spejdere m.v. et alsidigt udbud, der giver mulighed for mange fritidsaktiviteter.

14.2.4 Haller, sportspladser m.v.

14.2.4.1 Haller

Alle haller i kommunen er selvejende. Der er Gudmehallerne, Idrætsskolerne i Oure's hal og Vejstrup Ungdomsskoles hal. Disse haller benyttes af skolerne og foreningerne i kommunen.

Ved Idrætsskolerne i Oure er der også en svømmehal. Kommunen lejer svømmehallen til svømmeundervisning af folkeskolernes 4. og 5. klasser.

14.2.4.2 Sportspladser

Der er 6 kommunale sportspladser. Disse er beliggende i Brændeskov, ved Gudbjerg Skole, ved Gudme Skole, på Albjergvej i Oure, ved Hesselager Skole og ved Sct. Michaels Skole. Ved sportspladsen på Albjergvej er der et kommunalt klubhus.

Udover de kommunale sportspladser, har foreningen H.f.S. egen sportsplads og klubhus i Hesselager. Foreningen B.B.S.G. & I ejer et klubhus, placeret på den kommunale sportsplads i Brændeskov.

Ved de selvejende institutioner Idrætsskolerne i Oure og Vejstrup Ungdomsskole er der ligeledes sportspladser.

14.3 TILTAG I PLANPERIODEN (2005-2017).

14.3.1 Målsætning

Gudme Kommune mener, at den nuværende målsætning fortsat er dækkende.

14.3.2 Rammer:

Der mange overvejelser og idéer til fortsat udbygning af idræts- og fritidsmulighederne. I nogle tilfælde vil de blive etableret af kommunen, men i langt overvejende grad vil det ske på privat initiativ. Kommunen vil dog gerne fremme tiltagene og vil derfor medvirke i planlægningen af nye aktivitetsmuligheder i det omfang det ønskes. Kommunen vil ligeledes konstruktivt indgå i dialog om den planlægning, der kan medvirke til at fremme nye tiltag.

Kommunen ser det i sammenhæng med, at befolkningen generelt er mere aktiv - både i fællesskabet og i mindre grupper, og dette vil forventeligt medføre en stigende efterspørgsel efter nye muligheder.

Kommunen vil desuden fremme, at der skal være en særlig mulighed for de yngre til at fremkomme med ønsker til fritidens tilbud. Det kan eksempelvis ske gennem ungdomskonferencer.

Den forventede nye kommunestruktur vil også indebære nye muligheder. Derfor vil Gudme Kommune arbejde for, at der hurtigst muligt skabes en fælles platform eksempelvis gennem en fælles Kultur og Idrætsplan for nuværende Egebjerg, Gudme og Svendborg Kommuner.

15 ÆLDREOMRÅDET

15.1 MÅLSÆTNING

Det er kommunalbestyrelsens målsætning, at de ældre kan blive i eget hjem så længe den enkelte selv ønsker det med de nødvendige tilbud fra kommunen.

Målsætningen søges opfyldt ved at tilvejebringe et så varieret tilbud til de ældre, at enhver kan leve et aktivt liv som pensionist på egne betingelser og til dette modtage den hjælp og støtte, som er afpasset efter den enkeltes ønsker og behov.

15.2 STATUS

15.2.1 Plejeboliger

Til borgere, hvis behov ikke længere kan opfyldes i eget hjem kan kommunen tilbyde plejebolig på 4 ældre/plejecentre:

-	Ældrecenter Ådalen	21 lejligheder
-	Gudbjerg Ældrecenter	24 lejligheder
-	Strandlyst	37 lejligheder
-	Hesselager Plejecenter	<u>23 lejligheder</u>

I alt

105 lejligheder

Borgere med behov for plejebolig har frit valg af plejebolig i enten hjemkommunen eller en anden kommune, såfremt pågældende opfylder visitationskriterierne i begge kommuner. Gudme Kommune har igennem mange år haft en del borgere på plejehjem/plejebolig i kommunen fra andre kommuner. Aktuelt er der "et netto overskud" på ca. 35 borgere i plejeboliger til/fra andre kommuner. Det giver kommunen en omsætning på ca. kr. 15 mio. på årsbasis.

Ved beslutning om indflytning i plejebolig indgår en række forhold, bl.a. borgerens egne ønsker, helbredstilstand, mulighederne for hjælp i hidtidige hjem, oplysninger fra pårørende og netværket iøvrigt omkring den pågældende.

Ved årsskiftet 2004/2005 er kommunen færdig med moderniseringen af alle plejehjemmene, således at der nu er sket en omforandring til moderne plejeboliger med eget bad/toilet og fælles boligarealer samt servicearealer.

Ældrecenter Ådalen og Gudbjerg Ældrecenter er kommunale centre, medens Hesselager Plejecenter og Strandlyst er selvejende institutioner med overenskomst med kommunen. På Strandlyst er der overvægt af borgere med psykiatiske lidelser. Selv om kommunen ikke længere har en fast aftale med amtskommunen om borgere med psykiatiske lidelser på Strandlyst er det kommunens holdning, at Strandlyst fortsat skal være et muligt bosted for borgere med disse lidelser.

15.2.2 Boliger for ældre

I de senere år er der opført en del boliger for ældre rundt i kommunen.

Udover egentlige ældreboliger efter ældreboliglovgivningen er der et varieret udbud af ældrevenlige boliger, bl.a. andels- og almene boliger.

Det er boligtyper, der ofte er velegnede til borgere, der ønsker at bo i "blandede" bebyggelser.

15.2.3 Dagcenter

I Gudme by er der 1 dagcenter for hjemmeboende pensionister. Ophold på Dagcentret i dagtimerne kan variere fra 1 til 5 dage om ugen. Der er transportordning for alle.

Dagcentret er netop moderniseret og udbyttet, således at der vil være endnu bedre mulighed for at tilbyde genoptræning m.v. til kommunens ældre.

15.2.4 Madservice

Fra plejehjemmet Strandlyst er der lavet en madserviceordning med udbringning af varm mad til de borgere, der ønsker og har behov herfor.

Med "frit valg" pr. 1. januar 2003 har private leverandører nu mulighed for at blive godkendt som leverandører af madservice på lignende vilkår som den kommunale produktion.

15.2.5 Hjemmeplejen

Den kommunale døgnhjemmeplejeordning yder alle hjemmeboende borgere såvel sygepleje som praktisk og personlig hjælp.

Hjemmeplejen yder endvidere sygepleje til beboerne på kommunens ældre/plejecentre - på Hesse-lager Plejecenter og Strandlyst plejehjem er det dog kun i nattetimerne.

Som på madservice området har private leverandører nu også fået mulighed for at blive godkendt som leverandører af hjemmehjælp på samme vilkår som den kommunale virksomhed.

15.2.6 Øvrige tilbud til ældre

Udover nævnte tilbud søges målsætningen indenfor ældreområdet opfyldt gennem tilbud om:

- Boligændringer og hjælpemidler.
- Tilbud om deltagelse i klub- og foreningsarbejde i samarbejde med private organisationer/-Foreninger, herunder Besøgstjenesten.
- Pensionistservice.
- Omsorgstandpleje
- Aflastningspleje.
- Forebyggende besøg.

15.2.7 Ældrerådet

Forinden der træffes beslutning i væsentlige spørgsmål, der vedrører de ældre i kommunen, skal Ældrerådet have lejlighed til at udtale sig. Ældrerådet kan ligeledes af egen drift tage sager af interesse for de ældre op til behandling.

15.3 TILTAG I PLANPERIODEN 2005 - 2017

15.3.1 Ældreområdet

Målsætningen om at de ældre skal kunne blive i eget hjem, så længe den enkelte selv ønsker det med de nødvendige tilbud fra kommunen vil blive søgt videreført.

Som det har fremgået af det tidligere nævnte har kommunen et "nettooverskud" af borgere fra andre kommuner i sine plejeboliger. Behovet for plejeboliger til borgere fra kommunen vil kunne reguleres via antallet af borgere fra andre kommuner.

Selvom der ikke længere er en fast aftale med amtskommunen om borgere med psykiatiske lidelser på Strandlyst vil plejepersonalets ekspertise på området - erhvervet igennem den mangeårige aftale med amtskommunen - søgt bevaret, idet det kommer kommunens egne borgere til gode.

Kommunens eget behov for plejeboliger i de kommende år vil bl.a. være afhængig af:

- Antallet af ældre, herunder antallet af "de ældste".
- Tilbuddene til de ældre i øvrigt, herunder
- Niveau for visitering, det vil sige vurdering af de helbredsmæssige forhold og sociale forhold ved beslutning om indflytning i plejebolig.

Som tidligere nævnt vil behovet til kommunens egne borgere kunne reguleres via antallet af borgere fra andre kommuner.

Alle kommunens ældreinstitutioner og dagcentret har indenfor de senere år gennemgået moderniseringer og udbygninger, hvorfor der ikke er planlagt nye tiltag på det bygningsmæssige.

Indenfor det pleje- og omsorgsmæssige m.v. er det hensigten, at fastholde nuværende serviceniveau og tilbud til de ældre.

Behovet for flere boliger til ældre og eventuelt nye tiltag, herunder bofællesskaber for ældre og for borgere med psykiatiske lidelser - eller andre former for bofællesskaber vil blive fulgt med opmærksomhed. Det samme gælder tilbuddene til demente.

Det er erfaringen, at nogle ældre helst vil bo i blandede bebyggelser. Det er også erfaringen, at tryk - navnlig om natten - har stor betydning for de ældres velbefindende. Disse forhold vil indgå ved planlægningen af eventuelt kommende bebyggelser, der tilstræbes fordelt i lokalområderne.

Voksne.

En tidlig og helhedsorienteret indsats - afpasset efter den enkeltes behov - vil fortsat blive prioriteret højt, samtidig med at det er holdningen at "aktiv" hjælp er bedre end "passiv" hjælp.

Ledige samt flygtninge vil bl.a. blive aktiveret i relevante kurser, ansættelse hos private arbejdsgiver med løntilskud, ansættelse i praktik m.v. på kommunens institutioner. Andre tilbud er Produktionshøjskolen i Svendborg samt kommunens eget beskæftigelsesprojekt "Stenagergård".

Til udviklingshæmmede har kommunen etableret bofællesskaber i Gudme og Hesselager. Beboerne har hver deres egen lejlighed med adgang til fællesfaciliteter. Behovet for botilbud til udviklingshæmmede og borgere i øvrigt med særlige behov vil blive fulgt tæt og udbygget efter behov.

Støtte til hjemmeboende med særlige behov - udviklingshæmmede, flygtninge m.v. - vil ofte få den socialpædagogiske støtte m.v. fra hjemmevejledere ansat med udgangspunkt i kommunens bofællesskaber.

16 KOMMUNAL SERVICE OG PLANLÆGNING

16.1 DEN KOMMUNALE SERVICE

16.1.1 Målsætning

Det er kommunens målsætning, at borgerne skal have en høj grad af information. Kommunens administration skal betjene sig af den nyeste teknologi med hensyn til kommunikation og information. Informationerne skal være elektronisk tilgængelige for borgerne. Det er fortsat kommunens målsætning, at enhver henvendelse kræver svar inden 14 dage, samt at breve og meddelelser skal være skrevet i et klart sprog.

16.1.2 Status

Kommunens dagsordener fremlægges for borgerne. Der er indført spørgetid i Kommunalbestyrelsens møder, og der afholdes borgermøder i forbindelse med større tiltag. Der er etableret e-mail og internet til kommunens elektroniske netværk.

Kommunalbestyrelsen informerer i overensstemmelse med styrelseslovens § 62 borgerne om mål og midler for serviceområderne gennem servicedeclarationer.

16.1.3 Tiltag i planperioden 2005 - 2017

Der er etableret en kommunal hjemmeside, der bl.a. indeholder de væsentligste offentlige informationer i form af dagsordener, referater, planer og vedtægter.

Kommunalbestyrelsen vil generelt arbejde for at fastholde den kommunale service på et stadigt tilfredsstillende niveau.

Dette vil kræve omlægning til nye behov.

16.2 PERSONALE

16.2.1 Målsætning

Gudme Kommune ønsker at give alle ansatte i kommunen en helhedsopfattelse af kommunen som en fælles arbejdsplads, der til stadighed lever op til borgernes ønsker og krav.

Der er udarbejdet en personalepolitik samt en lønpolitik for personalet.

Kommunen ønsker at tiltrække, fastholde og udvikle ledere og medarbejdere.

Kommunens ansatte skal opleve, at de har en god arbejdsplads.

16.2.2 Status og tiltag i planperioden

Personalepolitikken følges og justeres løbende i takt med ændrede vilkår i samfundet og ændrede overenskomster.

Kommunens administrative organisationsplaner vurderes løbende i takt med ændret lovgivning og ny teknologi.

16.3 AGENDA 21/ MILJØ

16.3.1 Målsætning

Det er udarbejdet en Agenda 21-plan for kommunen.

Kommunalbestyrelsen vil virke for et forbedret miljø ved begrænsning af forurening af jord, vand og luft.

16.3.2 Status og tiltag i planperioden

Kommunen ønsker at inddrage borgerne i væsentlige sager og at udarbejde miljøregnskaber for de kommunale aktiviteter, f.eks. energiforsyninger, vandforsyning, kloakvæsen m.v.

I forbindelse med kommuneplanrevisionen inddrages borgerne, og der søges indarbejdet konkrete planer, som kan udvikle lokalsamfundet i en bæredygtig retning.

Spildevandet skal begrænses og renses effektivt, så vandløbene omkring os kan blive renere, og strandene fastholdes rene.

I planperioden tilstræbes at indføre ”grønne regnskaber” i alle kommunens institutioner samt for kommunen som helhed.

I planperioden fokuseres på grønne og miljørigtige indkøb.